

RKKERK.NL

Officiële website van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland

Praktische informatie voor bisdom / parochie

Search

[Home](#) [Nieuws](#) [Wie zijn wij?](#) [Wat geloven wij?](#) [Wat doen wij?](#) [Publicaties](#) [Contact](#) [Nieuwsbrieven](#) [AVG](#)

Nieuws

[Rooms-Katholieke Kerk Nederland](#) > [Actueel](#) > [Nieuwsberichten voor parochies](#) > Overheid gaat met kerkeigenaren in gesprek over 'kerkenvisie'

Overheid gaat met kerkeigenaren in gesprek over 'kerkenvisie'

[Actueel](#), [Nieuwsberichten voor parochies](#) 6 maart 2019

De overheid gaat in 2019 in gesprek met de eigenaren van kerkgebouwen over 'kerkenvisie'. Dit is een vervolg op de 'Agenda Toekomst Religieus Erfgoed', een proces dat liep van 2014 tot december 2016. In dit proces sprak onder anderen het CIO-K van het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) over de toekomst van religieus erfgoed en dat gesprek wordt met 'kerkenvisie' voortgezet.

In de 'Agenda Toekomst Religieus Erfgoed' spraken nog meer partijen over de toekomst van het religieus erfgoed, lees: kerkgebouwen. Er waren een aantal werkgroepen, waar ook medewerkers van bisdommen bij betrokken waren. Deze groepen spraken over onder meer wet- en regelgeving en over het voortgezet gebruik van kerkgebouwen die aan de eredienst worden onttrokken, maar ook over kerken die in gebruik blijven voor de eredienst.

De 'Agenda Toekomst Religieus Erfgoed' stelde een slotverklaring op. Het eerste actiepunt daarin was dat er een vervolg van de samenwerking zou komen. De rijksoverheid zou daar nadrukkelijk bij betrokken worden onder meer vanwege de 'transformatieruimte' van kerkgebouwen die rijksmonument zijn. Vraag daarbij is: wat is echt belangrijk aan een bepaald rijksmonument en waar zijn toch aanpassingen mogelijk, zoals bijvoorbeeld een extra opening voor meer daglicht of een aanbouw. Die aanpassingen kunnen belangrijk zijn voor de toekomst van de kerkgebouwen. Daarbij is het goed te weten dat de subsidieregeling voor onderhoud en restauratie van erfgoed is verruimd van 50%-50% naar 60%-40%.

Gemeentelijk overheden

Een ander actiepunt kondigde het vervolg 'kerkenvisie' aan. Betrokkenen spraken af dat gemeentelijke overheden zich zouden gaan inzetten om lokale scenario's vroegtijdig in beeld te brengen en om in samenwerking met lokale partners kennis en visie op het lokale religieus erfgoed te ontwikkelen.

Inmiddels is op 10 november 2018 een 'nationale kerkenaanpak' ondertekend tijdens een bijeenkomst in de Stevenskerk in Nijmegen. Bij de partners die eerder al samenwerkten rond de 'Agenda Toekomst Religieus Erfgoed' is nu ook het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) aangesloten. Minister van Engelshoven ondertekende samenwerkingsafspraken in de nationale kerkenaanpak. Vanuit het CIO ondertekende John Bakker, voorzitter van het CIO-K, als vertegenwoordiger van de kerkeigenaren.

De nationale kerkenaanpak gaat over:

1. Kerkenvisies die in samenspraak van alle betrokken partijen tot stand komen
2. Het ontwikkelen en toegankelijk maken van kennis over kerkgebouwen
3. Duurzaamheid van kerkgebouwen
4. Toegankelijkheid van kerkgebouwen
5. Draagvlak voor kerkgebouwen

Pilots

Het ministerie van OCW voert momenteel zes kerkenvisie pilots in Amersfoort, Oss, Oost-Stellingswerf, Rotterdam, Zaanstad en Zuidwest Fryslân. De Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE) organiseert deze. De pilots lopen nog, maar ondertussen heeft het ministerie al geld vrijgemaakt voor gemeentes die een kerkenvisie willen maken. Minister Van Engelshoven stelt vanaf 1 januari 2019 drie jaar circa drie miljoen euro per jaar beschikbaar voor het opstellen van integrale kerkenvisies door gemeentes.

Een kerkenvisie kijkt niet alleen naar kerkgebouwen die leeg komen, maar ook naar kerkgebouwen die hun kerkelijke functie behouden. Immers ook de verduurzaming en de toegankelijkheid van kerkgebouwen zijn verankerd in de vijf punten van de nationale kerkenaanpak.

Belangrijk is dat de eigenaren van de kerkgebouwen goed worden betrokken bij de ontwikkeling van kerkenvisies. Dat is een aandachtspunt voor de gemeentelijke

overheid. Katholieke parochies en protestantse gemeenten bestaan uit vrijwilligers die deze klus erbij krijgen. Dat laatste onderscheidt hen weer van lokale erfgoedverenigingen, voor wie het behoud van erfgoed 'core business' is. Overigens is het zo dat de katholieke en de protestantse visie of theologie van het kerkgebouw onderling wat van elkaar verschilt en ook de kerkstructuur is anders. Zo hebben parochies waar het gaat om de kerkgebouwen altijd te maken met de nodige afstemming met het bisdom.

Roadshows

Ondertussen organiseert de RCE per provincie in het land zogeheten 'roadshows'. Op deze bijeenkomsten wordt uitgelegd wat een kerkenvisie is. Het is een eerste stap om informatie te geven aan de diverse partijen die hierbij betrokken zijn. Een aandachtspunt is dat de landelijke pilots nog niet zijn afgerond, maar de lokale kerkenvisies hiermee wel een start zullen gaan krijgen. Op de roadshows komen medewerkers van gemeentes en waarschijnlijk ook veel eigenaren en erfgoedverenigingen. De uitnodiging is nog niet gericht aan projectontwikkelaars, omdat die aan bod komen nadat kerkenvisies zijn ontwikkeld.

Samenvattend, waar moeten parochies op letten?

- De nationale kerkenaanpak gaat over vijf punten, waaronder verduurzaming en toegankelijkheid.
- Een kerkenvisie gaat ook over kerkgebouwen die hun functie voor de eredienst behouden.
- Vraag de lokale overheid om aandacht voor het eigen karakter van de parochie als vrijwilligersorganisatie met beperkte menskracht en middelen en met een bestuurlijke agenda die doorgaans al goed gevuld is.
- Spreek met elkaar over de vertrouwelijkheid van informatie, stem in het begin af hoe je daarmee omgaat.
- Wees je ervan bewust dat je samen optrekt met andere kerkgenootschappen, waarbij de visie op het kerkgebouw per kerkgenootschap kan verschillen. Heb het er met elkaar over hoe je daarmee omgaat.
- Let op kerkjuridische zaken, zoals de bisschoppelijke machtigingen en de betrokkenheid van het bisdom in zijn algemeen.

Houd voor meer informatie ook de website van het eigen bisdom in de gaten.

◀ Video: bezoek katholiek-chaldeeuwse bisschop mgr. Audo uit Syrië aan Nederland

Mgr. Hendriks leest voorafgaand aan klimaatmars op 10 maart uit 'milieu-encycliek' Laudato si' ▶

Over RKK

Wie zijn wij?
Wat geloven wij?
Wat doen wij?
Publicaties
Contact

RKK op social media

Wie zijn wij?

Kerkprovincie
Wereldkerk
Paus
Bisdommen
Parochies
Religieuzen
Bewegingen
Personele prelaturen

Wat geloven wij?

Heilige Schrift en Traditie
Geloofsbelijdenis
Geloofsleer
Sociale leer
Roepingen

Wat doen wij?

Liturgie
Diaconie
Catechese
Missie en ontwikkeling
Onderwijs
Oecumene
Dialog

Militair Ordinariaat
